

ПРИМІРНЕ ПОЛОЖЕННЯ
про централізоване стерилізаційне відділення
багатопрофільної дитячої лікарні інтенсивного лікування

1. Загальні положення

1.1. Централізоване стерилізаційне відділення (далі – ЦСВ) є структурним спеціалізованим підрозділом багатопрофільної дитячої лікарні інтенсивного лікування (далі – БДЛЛЛ), який забезпечує всі технологічні процеси приймання, сортування, очистки, упакування, стерилізації, зберігання та видачі виробів медичного призначення.

1.2. ЦСВ є самостійним підрозділом БДЛЛЛ, очолюється завідуючим і підпорядковується заступнику головного лікаря БДЛЛЛ з медичної роботи і головній медичній сестрі. Завідуючий ЦСВ несе повну відповідальність за діяльність підпорядкованих підрозділів, трудову та виробничу дисципліну його працівників.

1.3. Діяльність ЦСВ здійснюється на основі планів, затверджених головним лікарем БДЛЛЛ у відповідності із завданнями, покладеними положенням про ЦСВ і діючими наказами.

1.4. Створення ЦСВ передбачає впровадження в практику роботи БДЛЛЛ методики використання медичного інструментарію багаторазового використання, з наступною його централізованою передстерилізаційною обробкою і стерилізацією.

1.5. ЦСВ повинно бути забезпечене приміщеннями, які відповідають його структурі і штатам, спеціальним обладнанням, апаратурою, матеріалами і спецодягом для персоналу, відповідно до діючих норм та нормативів, необхідним комплектом прибирального інвентаря.

1.6. У своїй діяльності ЦСВ керується спеціальними положеннями і інструкціями (ОСТАми), директивними документами, наказами і розпорядженнями головного лікаря, заступника головного лікаря з медичної роботи та головної медичної сестри та цим Положенням.

2. Основні завдання централізованого стерилізаційного відділення

Основними завданнями ЦСВ є:

2.1. Забезпечення високої якості передстерилізаційної очистки і стерилізації виробів медичного призначення.

2.2. Забезпечення ,структурних підрозділів БДЛЛ , простерилізованими виробами медичного призначення.

2.3. Створення обігового фонду виробів медичного призначення, який забезпечує потребу в них БДЛЛ.

3. Функції централізованого стерилізаційного відділення

Для забезпечення виконання завдань, покладених на ЦСВ, відділення здійснює такі функції:

3.1. Визначення номенклатури виробів медичного призначення, які підлягають стерилізації.

3.2. Прийом та сортування використаних виробів медичного призначення, доставлених з відділень після їх первинної обробки.

При цьому вироби медичного призначення, які використовуються при проведенні маніпуляцій хворим, яким подається медична допомога (у тому числі інфекційним і хворим, які перехворіли на вірусний гепатит), до передачі в ЦСВ для передстерилізаційної обробки і стерилізації підлягають дезінфекції одним із затверджених режимів у відділеннях.

3.3. Вибракування непридатних виробів і передача їх на списання.

3.4. Розподілення і направлення виробів медичного призначення по потокам обробки (медичний інструментарій, гумові вироби тощо).

3.5. Проведення передстерилізаційної очистки виробів медичного призначення у відповідності з діючими інструктивно-методичними документами.

3.6. Упаковка виробів відповідно до встановлених методів стерилізації.

3.7. Проведення стерилізації виробів медичного призначення у відповідності з діючими інструктивно-методичними документами.

3.8. Зберігання та видача простерилізованих виробів медичного призначення.

3.9. Контроль якості передстерилізаційної очистки підготовлених до стерилізації виробів медичного призначення у відповідності з інструктивно-методичними документами, затвердженими МОЗ України.

3.10. Контроль (хімічний та бактеріологічний) за роботою стерилізаційної апаратури у відповідності з інструктивно-методичними документами, затвердженими МОЗ України.

3.11. Застосування нових, дозволених МОЗ України, миючих рецептур для проведення передстерилізаційної обробки виробів медичного призначення.

3.12. Освоєння нових миючих машин для обробки медичних інструментів, гумових рукавиць та нової стерилізаційної апаратури.

3.13. Облік проведеної роботи, оформлення документації та подання затверджених звітів у встановленому порядку.

3.14. Подання консультативної та методичної допомоги медичному персоналу відділень та проведення занять з питань термінів та правил

зберігання стерильних виробів, правил виймання виробів з пакувального матеріалу тощо.

3.15. Складання вимог-замовлень на придбання миючих розчинів, матеріалів для пакування, апаратури, обладнання тощо і подання на затвердження головному лікарю БДЛЛЛ.

3.16. Головна медична сестра та завідуючий ЦСВ періодично (не рідше одного разу на місяць) контролюють якість передстерилізаційної обробки і стерилізації у відповідності з ОСТом 42-21-2-85 і "Методичними вказівками по передстерилізаційній обробці виробів медичного призначення" та правильність ведення відповідної документації.

3.17. ЦСВ працює з розрахунку забезпечення стерильним інструментарієм і матеріалом всіх структурних підрозділів БДЛЛЛ.

3.18. У ЦСВ зберігається мінімальний (добовий) запас перев'язувального матеріалу, інструментарію тощо.

3.19. ЦСВ повинно вести суворий облік приймання та видачі медичного інструментарію, перев'язочного матеріалу, перев'язочних засобів та інших матеріальних цінностей за назвою предметів і кількістю в книзі обліку матеріалів по встановленій формі. При прийманні на стерилізацію та видачі простерилізованих матеріалів вказують номенклатуру, кількість, а також залишок за ЦСВ.

3.20. Окрім обліку по затвердженій формі в ЦСВ реєструються: результати перевірки якості очистки інструментарію (азопірамінова проба); режим стерилізації інструментарію та матеріалів; результати бактеріологічного контролю стерильності.

4. Права централізованого стерилізаційного відділення

ЦСВ має право:

4.1. Подавати керівництву БДЛЛЛ пропозиції щодо покращення організації роботи ЦСВ та створення безпечних умов праці і забезпечення усім необхідним для виконання поставлених завдань і функцій.

5. Відповідальність централізованого стерилізаційного відділення

5.1. Всю відповідальність за своєчасність і якість виконання ЦСВ завдань і функцій, визначених цим Положенням, покладено на завідуючого ЦСВ.

5.2. Ступінь відповідальності інших працівників ЦСВ визначається їх посадовими інструкціями.

6. Керівництво централізованого стерилізаційного відділення

6.1. Керівником централізованого стерилізаційного відділення є завідувач, який призначається та звільняється наказом головного лікаря БДЛЛЛ.

6.2. У відділенні працює середні медичні працівники та молодший медичний персонал.

7. 7. Відносини (взаємовідносини) централізованого стерилізаційного відділення з іншими підрозділами БДЛЛЛ

7.1. ЦСВ знаходиться у партнерських взаємовідносинах з клінічними та параклінічними відділеннями БДЛЛЛ і при необхідності, використовує послуги цих підрозділів.

7.2. Для надання медичної допомоги використовує ресурс ЦСВ в цілодобовому режимі.

8. Організаційна структура централізованого стерилізаційного відділення

Для виконання основних завдань і функцій ЦСВ має функціональну структуру:

8.1. Приймальня.

8.1.1. У приймальній здійснюється: перевірка кількості та якості доставленого інструментарію. Інструментарій і матеріали доставляють із ЛПЗ у біксах і коробках, на яких вказується назва відділення.

8.1.2. Проводиться сортування та реєстрація в журналі обліку відправлених на стерилізацію матеріалів та виробів медичного призначення.

8.1.3. Приймальня ЦСВ обладнується інвентарем: лотками, підносами, столами, стільцями.

8.2. Мийна.

8.2.1. У мийній проводять механічну очистку інструментарію. Передстерилізаційній очистці підлягають усі вироби медичного призначення перед їх стерилізацією з метою видалення з виробів медичного призначення білкових, жирових, механічних забруднень, залишків лікарських засобів. Передстерилізаційна очистка повинна здійснюватися ручним чи механічним способом у комплексних розчинах.

8.2.2. Інструментарій, вироби з гуми (катетери, зонди) після перевірки і сортування в приймальні занурюють у спеціальні ванни з миючим розчином. Роз'ємні вироби повинні підлягати передстерилізаційній обробці в розібраному вигляді.

8.2.3. Мийна має таке обладнання: столи, ванни для миючих засобів, кип'ятильники, дистиллятори, термометри, годинники.

8.3. Пакувальна.

8.3.1. У пакувальній проводять підсушку і упаковку інструментарію, упаковку виробів з гуми. Для підсушування використовують сушильно-

стерилізаційні шафи. Перед упаковкою перевіряють якість інструментарію. Особливу увагу звертають на різучі, колючі поверхні.

Як матеріал для пакування використовують спеціальні пакети або бікси.

На упаковці ставиться штамп «стерильне» та дата стерилізації. В упаковку закладають тест-індикатори.

8.3.2. Пакувальну обладнують таким устаткуванням: сушильними шафами, столами для упаковки, стільцями, шафами для зберігання пакувального матеріалу, штампами, зварювальними апаратами для упаковки.

8.4. Стерилізаційна.

8.4.1. Стерилізацію проводять різними методами: паром, сухим гарячим повітрям, розчинами хімічних речовин і газами в залежності від властивостей об'єкта, що стерилізується.

Стерильний матеріал зберігають згідно інструкцій та методик.

8.5. Експедиція.

8.5.1. В експедиції проводять:

8.5.1.1. приймання стерильного інструментарію і матеріалів із стерилізаційного відділення ЦСВ; .

8.5.1.2. сортування та укомплектування інструментарію, згідно з заявками відділень.

8.5.1.3. Доставка стерильних матеріалів, інструментарію здійснюється в спеціальних клійончатих та матерчатих мішках .

8.5.2. Стерильний матеріал надходить в експлуатацію в біксах або в спеціальній упаковці. Стерильний матеріал упаковують у бікси, які пройшли дезобробку, пронумеровані бірками з назвою відділень, вкладають у спеціальні клейончасті та матерчаті мішки, розміщують на полицях спеціальних закритих шаф. На кожному мішку є бірка з вказаним назвою відділень.

8.5.3. Для зберігання резервних матеріалів у експедиції встановлюються стелажі, на яких розміщено резервний інструментарій у біксах, окремо по видах і номерах.

8.5.4. Обладнання експедиції: шафи для зберігання стерильного матеріалу, стелажі для зберігання стерильного матеріалу, пересувні столики, бікси, столи, стільці, шафи для документації.

8.6. Для отримання високої якості продукції та продуктивності праці всі приміщення діляться на дві ізольовані зони: стерильну та нестерильну. Розташування приміщень повинно передбачати поступовий перехід від більш забрудненої до більш чистої зони без повернення обробленого матеріалу в попереднє приміщення.

8.7. У нестерильній зоні повинні бути такі приміщення: для зберігання нестерильних матеріалів та білизни; для приймання, розбирання, мийки, сушки медичного інструментарію; для ремонту та заточки інструментів; для зберігання упаковочних матеріалів і тари; для зберігання предметів для

прибирання; для підготовки перев'язного матеріалу; кабінет завідуючого ЦСВ; санітарний пропускник для персоналу.

8.8. У стерильній зоні знаходиться: стерилізаційна; склад для стерильних матеріалів; експедиція.

Приміщення стерилізаційної зони комплектують з розрахунку двох потоків обробки:

перший потік – обробка та стерилізація інструментів, гумових виробів;

другий потік – обробка та стерилізація білизни та перев'язного матеріалу.

8.9. Розрахунок інструментарію проводять, виходячи з наявності трьох комплектів (один у відділенні, другий у стерилізаційній, третій - запасний).

8.9.1. При розрахунку беруть до уваги: кількість установок для промивки; кількість ванн для замочування інструментів у миючих розчинах; кількість кип'ятильників для кип'ятіння в дистильованій воді, об'єм, продуктивність; споживання електроенергії.

8.9.2. Основою для розрахунку необхідної кількості обладнання є: необхідність стерильних матеріалів; продуктивність миючого та стерилізаційного обладнання; кількість змін персоналу.

9. Контроль та перевірка діяльності ЦСВ дитячої лікарні інтенсивного і планового лікування

9.1. Внутрішній контроль якості роботи покладається на завідувача централізованим стерилізаційним відділенням.

9.2. Внутрішній і зовнішній контроль якості роботи здійснюється завідувачем відділення, завідувачем метрологічної служби, заступником головного лікаря по господарській частині, заступником головного лікаря з лікувальної роботи, головний лікарем БДЛЛ.

Директор Департаменту охорони материнства,
дитинства та санаторного забезпечення МОЗ України,
кандидат медичних наук

С. І. Осташко